

Tjänsteskrivelse

2024-02-15

Diarienummer: 24ON71

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnd

Besparingsförslag för Omvårdnadsnämnden – anpassningar utifrån budget 2024

Förslag till beslut

Att uppdra till sektor Vårld att genomföra besparingar genom att:

- Minska antalet platser på avlösningstvstelse till 10 platser
- Enheten för anhöriganställda med 3 årsarbetare och anhöriganställda medarbetare avvecklas. Alla anhöriganställda medarbetare inom enheten sägs upp. Kunder får välja annan utförare för sin insats
- Utredda att minska serviceinsatser och att införa rambeslut
- Månadsvis följa effektiviseringar utifrån bemanningshandboken, behovet av bemanningssjuksköterskor samt införandet av sk helgtjänster
- I mars återkomma med förslag kring att minska anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning

Att uppdra till sektor Vårld att i samband med de ekonomiska månadsrapporterna under nämnderna återrapportera på respektive område.

Inledning

Grundregeln är att nämnderna i Gävle kommun ska ha en budget i balans, vid eventuella avvikelser ska en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas.

Förutsättningarna för 2024 års budget, som Kommunfullmäktige fattade beslut om i november 2023, innebär att nämnden måste fatta besparingsbeslut för att kunna bedriva sin verksamhet inom tilldelad ram.

De så kallade Vårdsnämnderna (Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden) har en utmanande situation både utifrån det ekonomiska läget och de samhällsutmaningar som nämnderna ska möta och svara upp mot. Det handlar t ex om kort- och långsiktig kompetensförsörjning, där nästintill alla yrkeskategorier möter ökande krav både vad gäller nyrekryteringar och kompetensutveckling för befintlig personal. Det handlar om att höja nivån på den kommunala primärvårdens förmåga, där både den generella utvecklingen inom hälso- och sjukvården samt de utmaningar regionerna har att hantera ökar trycket på kommunerna. Och det handlar om att kommunen från 1 juli 2025 ska kunna svara upp mot en ny Socialtjänstlag, där fokus bl a ska vara på ett förebyggande arbete i alla åldrar, och där både processer, strukturer, organisering (sannolikt både tjänstemannaorganisationen och den politiska organisationen) behöver utvecklas och förändras. Detta är tre stora områden att hantera, men det finns givetvis fler områden, både som en konsekvens av en på många områden utmanande samhällsutveckling och av var organisationen befinner sig just nu.

Ärendebeskrivning

Vårdsnämnderna har ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut fattades 27 november 2023, och förutsättningarna för att nå helårseffekt för 2024 är därmed mycket svåra. Likväl behöver skarpa förslag presenteras för nämnd, eftersom förutsättningarna för 2025 är likartade. Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025.

Omvårdnadsnämnden har ett effektiviseringskrav på 2,5 % för 2024, vilket inkluderar 20 mnkr för bemanningshandbok och omförhandling boendeavtal. Underskott 2023 till

detta innebär att nämnden för 2024 behöver fatta beslut om eller säkerställa att det genomförs besparingar motsvarande 60 mkr.

Sektorledningen har utifrån beslut i nämnd december 2023 tagit fram förslag till besparingar för nämnden som tillsammans innebär att en helårseffekt på 40,8 mkr kan uppnås (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). Hela denna summa kommer inte att kunna uppnås 2024, på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023. Sektorn behöver arbeta vidare med utredningarna för att komma med fler förslag till besparingar.

Områden för besparingar

Välfärd Gävle

Sektorchef och sektorledning kommer som en del i det övergripande arbetet att påbörja följande aktiviteter för att komplettera nämndernas beslut. Dessa besparingar kommer när de ger effekt att påverka nämndernas ekonomi i positiv riktning:

- Minska den sk administrativa organisationen. I denna ingår alla typer av stödfunktioner till nämnder, kunder, chefer och medarbetare (alltifrån ekonomifunktioner till vaktmästare och reception). En minskning motsvarande 7 mnkr.
- Påbörja en översyn av de lokaler som kan hänföras till administration och ledning för att totalt minska de lokalytor som nyttjas. Då sektorn inte äger sina egna lokaler utan hyr lokaler av främst Gavlefastigheter (GFAB) har ett arbete initierats i dialog med GFAB. Bedömd effekt på helår är i nuläget inte möjlig att ge.
- Skärpa återbesättningskrav på chefer och administrativa tjänster. Idag gäller den sk "farfarsprincipen", den kommer tydliggöras ytterligare.

Omvårdnadsnämnd

För Omvårdnadsnämnden föreslås följande aktiviteter eller utredningar påbörjas för att hantera de krav som finns.

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Minska antalet platser på avlösningstvättning till 10 platser (dvs minskning av personal, då platserna minskas)	5,0 mnkr	Medför en kvalitetsminskning för kund, då strävan kommer vara max 7 dygn/månad. (Beläggningen på somatikavdelningen har varierat mellan 41%-73% under perioden september-januari och för demensavdelningen samma period har beläggningen varierat mellan 60%-81%).
Minska följande verksamheter: anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning	Minskning motsvarande 3,8 mnkr (samt motsvarande hyresminskning)	Kan leda till att fler personer ansöker om hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Sektorn ska återkomma med ett förslag i mars 2024 kring en samlad lösning för detta, där fokus ska ligga på målgrupper med störst behov. Lokalfrågan behöver samordnas med kommundirektörens uppdrag som kom från Kommunstyrelsen 6 februari 2024. Åter till nämnd i mars 2024.

<p>Enheten för anhöriganställda med 3 årsarbetare och anhöriganställda medarbetare avvecklas. Alla anhöriganställda medarbetare inom enheten sägs upp. Kunder får välja annan utförare för sin insats</p>	2,0 mnkr	<p>Många kommuner har inte anhöriganställda, utan erbjuder istället hemtjänst vilket på total nivå blir mer resurseffektivt. Flera anhöriganställda avslutades 2023, och en stor del av dessa har inte ansökt om hemtjänst.</p> <p><i>(Lönekostnad 2024 för samtliga anhöriganställda är 18,2 mnkr. 2,0 mnkr avser endast kostnader för enheten.)</i></p>
<p>Utreda att minska sk serviceinsatser</p>	-	<p>Behöver göras skyndsamt</p>
<p>Utreda att införa sk rambeslut</p>	-	<p>Måste samordnas med införande av ny Socialtjänstlag</p>

Följande områden är redan pågående, och nämnden behöver få kontinuerlig rapportering om dessa i samband med månadsrapporteringen, för att klara de ekonomiska ramarna:

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Fullfölja effektiviseringar utifrån bemanningshandboken	10 mnkr	Behovet av timvikarier minskar. Kräver ett fortsatt arbete med utbildning, stöd och utveckling av ledning och styrning. Detta är ett huvudområde för att klara besparingskraven. <i>Notera att det redan i nämndens ramar för 2024 förutsatts att nämnden kommer minska kostnaderna motsvarande 20 mnkr genom detta.</i>
Minska behovet av inhyrda bemanningssjuksköterskor	20 mnkr	Pågående arbete
Införa helgtjänster (inom ramen för projektet schema- och personalplanering)	Oklart	Ger minskat vikariebehov på helger. Piloter kan starta under våren 2024, viss effekt kan uppnås under hösten 2024.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle